

Informacje finansowe jako podstawa podejmowania decyzji w jednostkach samorządu terytorialnego

Monika Wakula*

Streszczenie: *Cel* – próba ukazania znaczenia sprawozdawczości jednostek samorządu terytorialnego w podejmowaniu racjonalnych decyzji. *Metodologia badań* – analiza literatury przedmiotu oraz aktów prawnych dotyczących sprawozdawczości jednostek samorządu terytorialnego. *Wynik* – sprawozdania finansowe i budżetowe, które sporządzane są przez jednostki samorządu terytorialnego zawierają wiele wad i nie w pełni służą podejmowaniu właściwych decyzji. *Oryginalność/Wartość* – wskazanie na możliwość stosowania nowego narzędzia, które dostarczyłoby trafnej i rzetelnej informacji dla celów zarządczych w jednostkach samorządu terytorialnego.

Słowa kluczowe: informacja, decyzje, sprawozdawczość, sprawozdawczość zadaniowa

Wprowadzenie

Zmiany, które zachodzą obecnie w gospodarce dotyczą również jednostek samorządu terytorialnego. Zarządzanie tymi jednostkami w zmieniających się warunkach wymaga podejmowania trafnych i szybkich decyzji. Aby móc je podejmować potrzebny jest stały dostęp do kompletnych i wiarygodnych informacji. Jednym z podstawowych systemów generujących takie informacje jest rachunkowość a szczególnie ostatni jej etap sprawozdawczość. Obecny system rachunkowości jest uproszczony i ukierunkowany na realizację zadań z zakresu ochrony środków budżetowych oraz zapewnienia dyscypliny budżetowej. Tym samym informacje zawarte w sprawozdaniach sporządzanych przez jednostki samorządu terytorialnego są niepełne i niewystarczające do celów zarządczych. Dlatego też należałoby dokonać przekształcenia tego systemu, które usprawniłoby wykorzystywanie generowanych informacji w procesach podejmowania decyzji, a w efekcie doprowadziłoby do racjonalizacji wydatków sektora publicznego.

Celem artykułu jest próba ukazania roli sprawozdawczości jednostki samorządu terytorialnego w podejmowaniu decyzji. Realizacja tak postawionego celu dokonana została w oparciu o analizę literatury przedmiotu oraz aktów prawnych dotyczących sprawozdawczości w jednostkach samorządu terytorialnego. W artykule przedstawiono również propozycję zastosowania sprawozdawczości zadaniowej jako narzędzia dostarczającego pełnej informacji potrzebnej do właściwego zarządzania jednostką samorządu terytorialnego.

* dr Monika Wakula, Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach, e-mail: monikawakula@wp.pl.

1. Podstawy podejmowania decyzji w jednostkach samorządu terytorialnego

W jednostkach gospodarczych kierownicy wszystkich szczebli muszą rozwiązywać różne problemy i podejmować szereg decyzji, od których będzie uzależniona nie tylko jakość zarządzania podmiotem gospodarczym, ale i efektywność jego funkcjonowania. Rozwiązywanie tych problemów i podejmowanie decyzji staje się zadaniem coraz trudniejszym i bardziej złożonym. Wpływa to na potrzebę nieustannego doskonalenia procesu decyzyjnego na każdym szczeblu zarządzania.

Decyzja jest to akt wolnego wyboru jednego z możliwych przyszłych zachowań. Określa się ją również jako wybór jednego działania z pewnej liczby działań możliwych w danym momencie lub świadome powstrzymanie się od wyboru (Czermiński, Czapiński 1995: 14). Każda decyzja powinna spełniać określone założenia, a w szczególności skutecznie i efektywnie zapewniać jednostce gospodarczej stabilną pozycję rynkową, mieć również swój określony czas, w którym występuje tak, aby synchronizować się z innymi czynnikami zachodzącymi w otoczeniu w celu zapewnienia optymalnego efektu ekonomicznego.

W jednostkach samorządu terytorialnego występują różnego rodzaju decyzje, które w zależności od złożoności problemu różnią się pod wieloma aspektami. Istnieją decyzje, które dotyczą tylko i wyłącznie procesu gromadzenia, rozdysponowania i zarządzania publicznymi zasobami pieniężnymi. Noszą one nazwę decyzji finansowych. Podejmowane są przez organy jednostek samorządu terytorialnego oraz przez pracowników do tego upoważnionych w okresach krótko- i długoterminowych (Filipiak 2009: 17). Decyzje te są częścią składową procesu zarządzania. Wynika to z tego, że realizują one prawo zarządzającego do decydowania lub współdecydowania o strategicznych kierunkach i zasadniczych celach danej jednostki samorządowej. Pozwala to na stwierdzenie, że decyzje finansowe są częścią składową zarządzania finansami, rozumianego jako część procesu ogólnego zarządzania, który polega na regulowaniu i pozyskiwaniu źródeł finansowania działalności bieżącej i inwestycyjnej.

Odpowiednie informacje są podstawą funkcjonowania każdego podmiotu gospodarczego. Rosnące zapotrzebowanie na nie spowodowało rozwój technologii oraz technik pozyskiwania, gromadzenia i przetwarzania danych w przydatne informacje. Jednym ze sprawdzonych źródeł informacji w jednostkach samorządu terytorialnego wykorzystywanych w procesach decyzyjnych jest system rachunkowości. Jego istotą jest odzwierciedlanie w mierniku pieniężnym sytuacji majątkowej i finansowej jednostek oraz ujmowanie zachodzących w nich zdarzeń gospodarczych w sposób kompletny i wszechstronny za pomocą specyficznych metod, form, rozwiązań organizacyjnych i technicznych. Jedną z funkcji tego systemu jest zestawienie informacji o stanie majątkowo-finansowym w sprawozdaniach obligatoryjnych i fakultatywnych. Właściwie sparametryzowany system ewidencji księgowej stanowi podstawę przygotowania sprawozdania finansowego oraz sprawozdawczości budżetowej.

2. Istota i znaczenie sprawozdań finansowych i budżetowych w jednostkach samorządu terytorialnego

Sprawozdawczość finansowa „obejmuje swym zakresem usystematyzowane zbiory wybranych informacji, tworzonych zarówno przez rachunkowość, jak i poza nią, charakteryzujących minioną i obecną sytuację finansowo-majątkową jednostki gospodarczej oraz wiel-

kość osiągniętego wyniku finansowego, jako rezultatu działalności tej jednostki” (Sawicki 2002: 71). J. Samelak proponuje, aby pod pojęciem sprawozdawczości finansowej rozumieć usystematyzowany zbiór „wyselekcjonowanych i syntetycznych informacji o dominującym charakterze finansowym, tworzonych głównie przez rachunkowość i częściowo poza nią, odnoszących się do przeszłej i obecnej sytuacji finansowej, majątkowej oraz wyniku finansowego przedsiębiorstwa, pozwalających wyciągać wnioski dotyczące przyszłości” (Samelak 2013: 79). Z obu definicji można wysunąć następujący wniosek: sprawozdawczość finansowa to zbiór różnorodnych zestawień liczbowych przedstawiających informacje o charakterze finansowym dotyczące zarówno obecnego, jak i poprzedniego okresu sprawozdawczego, sporządzonych na potrzeby zewnętrznych i wewnętrznych użytkowników. Ujęcie obok informacji sprawozdawczych z bieżącego roku, także informacji porównawczych na dzień kończący poprzedni rok obrotowy zwiększa wartość poznawczą sprawozdań finansowych, umożliwia przeprowadzanie wnikliwej analizy, a w konsekwencji dokonywanie oceny całokształtu działalności jednostki gospodarczej oraz jej tendencji rozwojowych.

Podstawową funkcją sprawozdawczości finansowej jest dostarczenie danych liczbowych niezbędnych do przeprowadzenia procesów nadzorczych, kontrolnych i audytorskich dotyczących jednostek samorządu terytorialnego oraz środków publicznych, którymi one dysponują. Dane te pozwalają również na przeprowadzenie analiz sytuacji finansowej samorządów, które mogą być wykorzystane przy konstrukcji przyszłych budżetów, a także w procesach normowania systemu finansowego.

Sprawozdania finansowe aby mogły rzetelnie przedstawiać sytuację finansową powinny odznaczać się cechami takimi jak: prawdziwość, sprawdzalność, kompletność, przejrzystość i zrozumiałość, istotność, ciągłość, porównywalność, terminowość (Kiziukiewicz 2014: 36).

W ujęciu rocznym w jednostkach samorządu terytorialnego są sporządzane następujące raporty finansowe: bilans, rachunek zysków i strat oraz zestawienie zmian w funduszu jednostki. Stanowią one podstawę do statycznej i dynamicznej oceny stanu finansowego jednostki samorządu terytorialnego.

Przydatnym źródłem informacji jest również sprawozdawczość budżetowa. Obejmuje ona usystematyzowane zbiory informacji dotyczące osiągniętych w pewnym okresie rezultatów działalności różnych podmiotów zaliczanych do sfery finansów publicznych. Sprawozdania budżetowe sporządzane są na podstawie ksiąg rachunkowych, zgodnie z obowiązującymi normami, jednorazowo lub okresowo dla celów statystycznych lub kontrolnych (Hass-Symotiuk 2006: 444). Obejmują one nie tylko informacje o wykonaniu budżetu w ujęciu kasowym, ale także informacje o charakterze memoriałowym. Wynika to w znacznej mierze z obowiązujących procedur ostrożnościowych dotyczących długu jednostek samorządu terytorialnego.

Dane sprawozdawczości budżetowej są prezentowane w specjalnym układzie według podziałek klasyfikacji budżetowej (działy, rozdziały, paragrafy) w sumach narastających od początku roku do końca okresu sprawozdawczego.

3. Sprawozdawczość jako podstawowe źródło informacji o jednostce samorządu terytorialnego.

Celem sprawozdawczości jednostki samorządu terytorialnego jest dostarczenie informacji o sytuacji tej jednostki oraz o wynikach i zmianach sytuacji finansowej potrzebnych użytkownikom zewnętrznym, jak i samemu podmiotowi gospodarczemu.

Zapotrzebowanie na informacje analityczne jest bardzo duże. Niemożliwe jest podejmowanie decyzji dotyczących dalszego funkcjonowania jednostki gospodarczej, sterowania nią, dostosowywania się do zmieniających warunków zarówno wewnętrznych jak i zewnętrznych bez informacji zawartych w sprawozdaniach finansowych i budżetowych.

Do odbiorców sprawozdań można zliczyć (Nowak 1998: 88):

- dostarczycieli środków pieniężnych – podatników, pożyczkodawców, dostawców zasobów niefinansowych, pracowników,
- użytkowników produktów dostarczanych przez daną jednostkę,
- organy regulacyjne i nadzorujące.

Ważną grupę odbiorców stanowią osoby zamieszkałe na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego, którzy z racji monopolu naturalnego są zmuszeni do korzystania z usług świadczonych przez daną jednostkę. Jednym z podstawowych sprawozdań finansowych dostarczających ważnych danych do podejmowania decyzji jest bilans. Obejmuje on wartościowe zestawienie aktywów i pasywów jednostki gospodarczej na określony dzień zwany momentem bilansowym (Waśniewski, Skoczylas 2004: 86).

Jak zaznaczono wcześniej informacje sprawozdawcze powinny być sporządzone w sposób rzetelny i wiarygodny. Od tego w dużym stopniu zależy trafność podejmowanych decyzji, a tym samym sytuacja i rozwój danej jednostki. Prawidłowe podejmowanie decyzji w jednostkach samorządu terytorialnego nie byłoby możliwe bez informacji o sytuacji majątkowej i finansowej samorządowych jednostek organizacyjnych. Należy zatem zwrócić uwagę na znaczenie skonsolidowanego bilansu. Jest on opracowywany dla grupy jednostek powiązanych z jednostką samorządu terytorialnego, zestawiony w taki sposób, jakby jednostka samorządu terytorialnego oraz grupa jednostek z nią powiązanych stanowiła jeden podmiot. Obowiązek sporządzania przez jednostki samorządu terytorialnego tego sprawozdania istnieje od 2006 roku. Od tego momentu stał się on elementem służącym zarządzaniu daną jednostką, a nie tylko administrowaniu nią. Dostarcza on pełnego obrazu jej funkcjonowania z uwzględnieniem jej jednostek organizacyjnych.

Najważniejsze znaczenie z punktu widzenia zarządzania jednostką samorządu terytorialnego mają informacje dotyczące kosztów funkcjonowania, które stanowią podstawowe kryterium wyborów decyzyjnych, gdyż niemożliwe jest prowadzenie jakiegokolwiek działalności bez ich ponoszenia. Elementem składowym sprawozdania finansowego jednostki samorządu terytorialnego dostarczającym informacji o celowym zużyciu czynników produkcji oraz o niektórych wydatkach niestanowiących zużycia czynników produkcji jest rachunek zysków i strat. Może on być sporządzany wyłącznie w wariantcie porównawczym. Wynika z tego że rezultat z działalności podstawowej jest ustalany z wykorzystaniem kosztów układu rodzajowego. Podstawowe grupy tego układu kosztów informują o wielkości sumarycznego zużycia w danym okresie czynników produkcji w przekroju prostych, jednorodnych i niepodzielnych elementów kosztów (Kozuch 2009: 176). Należy zaznaczyć, że struktura kosztów według rodzaju jest dostatecznie szczegółowa na potrzeby sprawozdawczości zewnętrznej. Jednak dla sprawnego podejmowania decyzji, przez wewnętrznych użytkowników informacji ekonomicznej jest ona zbyt zagregowana. Powoduje to zwiąk-

szenie prawdopodobieństwa popełnienia błędu w budżetowaniu kosztów i obniżenia efektywności systemu dostarczania informacji.

Istotnym elementem rocznego sprawozdania finansowego jest też zestawienie zmian w funduszu jednostki. Przedstawia ono stan oraz zwiększenia i zmniejszenia funduszu własnego jednostki w roku obrotowym ze wskazaniem przyczyn tych zmian.

Przedstawione elementy rocznego sprawozdania finansowego dostarczają bardzo wielu przydatnych informacji związanych ze wszystkimi aspektami działalności jednostki. Jednak dla osób zarządzających jednostką, dbających o zapewnienie maksymalnej efektywności działania, są one niewystarczające. Poziom szczegółowości zarówno bilansu, jak i rachunku zysków i strat nie zapewnia wyczerpujących informacji kierownictwu. Duże znaczenie mają informacje obrazujące strukturę wydatków oraz zrealizowanych dochodów, przedstawiające ogólne funkcjonowanie danej jednostki. Innym czynnikiem wpływającym na małą użyteczność sprawozdania finansowego jest jego roczny, a więc historyczny charakter. Podejmowanie decyzji zarządczych na podstawie analizy tego sprawozdania jeden raz w ciągu roku może doprowadzić do niezauważenia wielu negatywnych zdarzeń zagrażających funkcjonowaniu jednostki samorządu terytorialnego. W związku z tym w celach decyzyjnych występuje konieczność sporządzania sprawozdawczości śródrocznej (Filipiak 2009: 120).

Ważnym źródłem informacji wykorzystywanych przy podejmowaniu decyzji w jednostkach samorządu terytorialnego jest też sprawozdawczość budżetowa.

Zgodnie z art. 18, ust. 1 ustawy o finansach publicznych, jednostki sektora finansów publicznych sporządzają sprawozdania z wykonania procesów związanych z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysponowaniem. W szczególności procesy te dotyczą (Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009...):

- gromadzenia dochodów i przychodów publicznych,
- wydatkowania środków publicznych,
- finansowania potrzeb pożyczkowych budżetu państwa,
- finansowania potrzeb pożyczkowych z budżetu JST,
- zaciągania zobowiązań angażujących środki publiczne,
- zarządzania środkami publicznymi,
- zarządzania długiem publicznym,
- rozliczania z budżetem UE.

Należy zaznaczyć, że system sprawozdawczości budżetowej jest dostosowany do struktury organizacyjnej budżetu. Obowiązuje przy tym zasada, że dysponenti niższego stopnia przekazują sprawozdania dysponentom wyższego stopnia. Suma danych zaprezentowanych w sprawozdaniach jednostek i zakładów budżetowych objętych budżetem, wchodzi w zakres zbiorczego sprawozdania z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

Nadmienić przy tym należy, że sprawozdania budżetowe sporządzane przez jednostki samorządu terytorialnego nie są pozbawione wad, które w praktyce mogą istotnie zakłócać podejmowanie właściwych decyzji. Do zasadniczych dysfunkcji obecnych sprawozdań budżetowych można zaliczyć następujące przyczyny (Adamek-Hyska 2013: 12):

- raporty te dotyczą wyłącznie budżetu w ujęciu ogólnym, a nie obrazują realizacji zadań przez jednostkę samorządu terytorialnego,
- częste zmiany zasad sporządzania sprawozdań budżetowych uniemożliwiają zapewnienie ciągłości, tak aby informacje w nich prezentowane za kolejne lata były porównywalne,

- powielanie tych samych informacji w kilku sprawozdaniach budżetowych dotyczących np. dochodów i wykonanych wydatków (np. Rb-27 S, RB-28 S i RB-NDS),
- niespójne zasady prezentowania danych dotyczących należności i zobowiązań,
- prezentowane dane uniemożliwiają zazwyczaj kompleksową ocenę zasadności i efektywności angażowania w jednostce samorządu terytorialnego zewnętrznych źródeł finansowania.

Wykazane niedostatki sprawozdawczości budżetowej wpływają na podejmowanie niewłaściwych decyzji w samorządach. W związku z tym należałoby zaproponować nowe narzędzie, które dostarczyłoby kompletnych i rzetelnych informacji dla celów zarządczych. Jednym z narzędzi wspierających procesy decyzyjne mogłaby być sprawozdawczość w układzie zadaniowym.

4. Sprawozdawczość w układzie zadaniowym

Funkcjonowanie jednostek samorządu terytorialnego różni się od działalności klasycznych podmiotów gospodarczych, których celem jest maksymalizacja zysku. Ważną częścią działalności gmin, powiatów i województw jest natomiast optymalizacja użyteczności wydatkowanych środków, które są ograniczone. Dlatego w wypadku tych jednostek należy zwrócić szczególną uwagę na informacje wspierające podejmowanie decyzji. Jednym ze źródeł ich pozyskiwania mogłaby być stosowana obecnie przez jednostki administracji centralnej sprawozdawczość zadaniowa. Wdrożenie takiej procedury mogłoby zapewnić wiele korzyści w postaci kompleksowych informacji o efektywności funkcjonowania tych podmiotów.

W sprawozdawczości zadaniowej powinny znaleźć się informacje dotyczące zaplanowanego zadania, kosztów poniesionych na jego realizację oraz mierników służących pomiarowi osiągniętego efektu.

Zadanie budżetowe jest najmniejszym elementem budżetu zadaniowego. Dla niego kalkuluje się całkowite koszty oraz wyznacza osoby odpowiedzialne za ich realizację. Z punktu widzenia podejmowania decyzji zarządczych za najważniejsze należy uznać właśnie informacje dotyczące kosztów realizacji postawionych przed jednostką zadań. Na koszty realizacji danego zadania składają się koszty bezpośrednie i koszty pośrednie. Pierwsze z nich są niezbędne dla realizacji danego zadania w sposób zapewniający wykonanie pożądanej usługi lub uzyskanego efektu. Koszty pośrednie to natomiast koszty związane z usługami świadczonymi na rzecz zadania przez inne organy administracji lub wydziały. Rozdział kosztów pośrednich na konkretne zadania odbywa się za pomocą kluczy podziałowych.

Aby było możliwe wykazanie rzetelnej informacji o celowym zużyciu poszczególnych czynników produkcji w jednostkach samorządu terytorialnego należałoby wprowadzić obok układu rodzajowego kosztów – układ kalkulacyjny. Da to odpowiedź na pytanie na co zostały poniesione koszty ujęte w poszczególnych pozycjach sprawozdania. Rejestracja kosztów na kotach zespołu 5 zapewni większą przejrzystość rozliczania kosztów bezpośrednich i pośrednich (Winiarska 2012: 188).

W sprawozdaniu w układzie zadań należy również wykazać dane dotyczące mierników. Powinny obejmować one: nazwę miernika, wartości mierników zapisanych w ustawie budżetowej, przewidywane wykonanie miernika na koniec roku budżetowego i faktyczne jego wykonanie. Informacje takie mogą być przekazywane sporządzającym sprawozdania z budżetu zadaniowego przez odpowiedzialne za poszczególne cele i mierniki komórki

merytoryczne. Jednostka może również przyjąć rozwiązanie że cele i mierniki będą ewidencjonowane na kontach pozabilansowych i to zarówno w zakresie planu jak i wykonania (Winiarska 2012: 188).

Kompleksowa analiza sprawozdania sporządzonego w układzie zadań powinna umożliwiać nową jakościowo analizę i przegląd wydatków w układzie zadaniowym a także na ocenę słuszności założeń oraz określenie skali realizacji postawionych celów. Na podstawie sprawozdań sporządzanych w tym układzie będzie można również dokonać weryfikacji poprawności i użyteczności wybranego miernika (Postuła 2013: 128).

Uwagi końcowe

Funkcjonowanie jednostek samorządu terytorialnego w warunkach dużej zmienności otoczenia narzuca konieczność wykorzystywania pełnej i wiarygodnej informacji przez osoby zarządzające jednostkami. Kierownicy podmiotów gospodarczych korzystają z różnorodnych informacji decyzyjnych, pochodzących zarówno z otoczenia zewnętrznego, jak również z samej jednostki samorządu terytorialnego. Informacje pochodzące z danej jednostki opierają się w głównie na różnych wskaźnikach, ustalonych dzięki informacjom zawartym w sprawozdaniach jednostki. Przyjęcie za cel wzrostu racjonalności gospodarowania wymaga, między innymi, przeniesienia punktu ciężkości z informacji rozliczeniowych na informację zadaniową. Podstawową wadą systemu sprawozdawczości finansowej jest jednorodność. To zbyt długi okres, aby można było podjąć prawidłową decyzję. Również sporządzane z większą częstotliwością sprawozdania budżetowe mają określone dysfunkcje. Jedną z nich jest fakt, że dotyczą one budżetu w ogólnym ujęciu a nie obrazują realizacji zadań przez samorządy. Z tego powodu należałoby stworzyć sprawozdanie, dostarczające właściwych informacji do celów zarządczych. Takie dane mogłyby zawierać raporty sporządzane w układzie zadaniowym. Stworzyłyby to możliwość powiązania rozdysponowanych środków finansowych z poziomem uzyskanych wartości mierników.

Literatura

- Adamek- Hyska D. (2013), *Sprawozdania budżetowe jako element zarządzania finansami w jednostce samorządu terytorialnego*, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, „Finanse, Rynki Finansowe, Ubezpieczenia” nr 6/2, Szczecin.
- Adamska M. (2005), *Zarządzanie kosztami działań- propozycja rozwiązań dla małych przedsiębiorstw*, „Zarządzanie Przedsiębiorstwem” nr 2.
- Budżet zadaniowy w teorii i praktyce* (2012), red. Winiarska K, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa.
- Czermiński A., Czapniewski M. (1995), *Organizacja procesów decyzyjnych*, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk.
- Dylewski M., Filipiak B., Gorzałczyńska-Koczkodaj M. (2010), *Metody analityczne w działalności jednostek podsektora samorządowego*, Difin, Warszawa.
- Dylewski M., Filipiak B., Gorzałczyńska-Koczkodaj M. (2006), *Finanse samorządowe. Narzędzie, decyzje, procedury*, PWN, Warszawa.
- Filipiak B. (2009), *Metodyka kompleksowej oceny gospodarki finansowej jednostki samorządu terytorialnego*, Difin, Warszawa.
- Hass-Symotiuł M. (2006), *Sprawozdawczość budżetowa*, w: *Rachunkowość w jednostkach sektora finansów publicznych*, red. T. Kiziukiewicz, Difin, Warszawa.
- Kozyra B. (2006), *Skonsolidowany bilans jednostek samorządu terytorialnego za 2005 rok (wybrane zagadnienia)*, „Finanse Komunalne” nr 10.
- Koźuch A.J. (2009), *Zmiany w rachunku kosztów i ich wpływ na sprawność i efektywność działania jednostek samorządu terytorialnego*, „Zeszyty Naukowe Ostrołęckiego Towarzystwa Naukowego” nr 23, Ostrołęka.

- Nowak W.A. (1998), *Rachunkowość sektora publicznego. Koncepcje, metody, uwarunkowania*, PWN, Warszawa.
- Postuła M. (2013), *Rachunkowość jako podstawa sprawozdawczości w układzie zadaniowym – nowe rozwiązania*, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego nr 757, „Finanse Rynki Finansowe, Ubezpieczenia” nr 58, Szczecin.
- Rachunkowość jednostek sektora finansów publicznych i instytucji finansowych* (2014), red. T. Kiziukiewicz, PWE, Warszawa.
- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 23 stycznia 2014 r. w sprawie szczegółowych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych, DzU nr 142, poz. 1020.
- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 23 stycznia 2014 r. w sprawie szczegółowych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych, DzU nr 142, poz. 1020.
- Rutkowski A. (2000), *Zarządzanie finansami*, PWE, Warszawa.
- Samelak J. (2013), *Zintegrowane sprawozdanie przedsiębiorstwa społecznie odpowiedzialnego*, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu, Poznań.
- Sawicki K. (2002), *Rachunkowość finansowa przedsiębiorstw według znowelizowanej ustawy o rachunkowości*, Ekspert, Wrocław.
- Sobieszekoda-Gołąbek Z. (2007), *Sprawozdawczość budżetowa i finansowa jednostek samorządu terytorialnego*, „Finanse Komunalne” nr 1-2.
- Sterniczek H. (1980), *Decyzje w organizacji gospodarczej*, Warszawa.
- Świdzka G.K. (2003), *Sprawozdania finansowe bez tajemnic*, Difin, Warszawa.
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, DzU nr 157, poz. 1240 z późn. zm.
- Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, t.j. DzU z 2013, poz. 330, z późn. zm.
- Waśniewski T., Skoczylas T. (2004), *Teoria i praktyka analizy finansowej w przedsiębiorstwie*, Fundacja Rozwoju Rachunkowości w Polsce, Warszawa.
- Winiarska K., Wołoszyn A.J. (2002), *Rachunkowość budżetowa*, Dom Wydawniczy ABC, Warszawa.

FINANCIAL INFORMATION AS A BASIS FOR MAKING DECISIONS IN LOCAL GOVERNMENT UNITS

Abstract: *Purpose* – an attempt to determine the importance of reporting of units of territorial government in making rational decisions. *Design/Methodology/Approach* – the analysis of the subject literature and legal acts concerning financial reporting of units of territorial government. *Findings* – financial and budgetary reports made by units of territorial government contain a lot of drawbacks and do not always serve a purpose of making right decisions. *Originality/Value* – indication of a possibility to apply new tools that would provide accurate and solid information for management goals in units of territorial government.

Keywords: information, decisions, reporting, task reporting

Cytowanie

- Wakula M. (2015), *Informacje finansowe jako podstawa podejmowania decyzji w jednostkach samorządu terytorialnego*, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego nr 873, „Finanse, Rynki Finansowe, Ubezpieczenia” nr 77, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin, s. 287–294; www.wneiz.pl/frfu.